

KARL SIILIVASK

20.01.1927–18.11.2017

Karl Siilivask sündis 20. jaanuaril 1927. a Võrumaal Veriora vallas õpetajate peres. 1940. a asus ta õppima Võru Keskkooli, kus seoses sõjasündmuste ning nõukogude tagalasse evakueerumisega õpingud katkesid. 1945. a sai ta lõputunnistuse Tallinna 9. Keskkoolis. 1951. a lõpetas Tartu Ülikooli ajaloo osakonna, 1954. a kaitses kandidaadiväitekirja ja 1968. a doktoriväitekirja veebruari- ja oktoobrirevolutsioonist Eestis.

Aastatel 1954–1957 oli Karl Siilivask Tartu Ülikooli Nõukogude Liidu ajaloo kateedri vanemõpetaja, 1957–1969 dotsent, 1969–1974 professor, olles ühtlasi 1962–1974 kateedrijuhataja, 1962–1964 ja 1971–1973 ajaloo-keele- ning 1973–1974 ajalooteaduskonna dekaan. Aastatel 1974–1983 oli ta Eesti Teaduste Akadeemia Ajaloo Instituudi direktor, 1984–1992 sektorijuhataja, aastatel 1974–1992 ühtlasi kohakaaslasena Tartu Ülikooli professor. 2004. aastast jätkas Karl Siilivask Teadusajaloo ja Teadusfilosoofia Eesti Ühenduse vanemteadurina.

1977. aastal valiti ta Eesti Teaduste Akadeemia liikmeks ajaloo alal.

Akadeemik Karl Siilivase uurimistöö peasuundadeks olid 19. ja 20. sajandi Eesti ajalugu ja teadusajalugu. Ta on avaldanud üle 200 teadustöö, sh ligikaudu 40 monograafiat, koostanud kesk- ja kõrgkoolide ajalooõpikuid. Teadusajaloo valdkonnast on tähtsaimaks kolmeköitelise „Tartu Ülikooli ajalugu 1632–1982“ koostamine ja vastutav toimetamine. Ta on sarja „Ülikooli ajaloo küsimusi“, mida on ilmunud üle 30 köite, algataja. Tema töö kajastub seeriakogumikes „Teaduslugu ja nüüdisaeg“, „Teaduse ajaloo lehekülgi Eestist“ ning Balti teadusajaloo konverentside materjalides (aast 1977 „Historiae Scientiarum Baltica“). Peatoimetaja Karl Siilivase käe all ilmusid Eesti Entsüklopeediakirjastuses „Eesti teaduse biograafilise leksikoni“ 1. ja 2. köide.

Ülikooliaastail oli akadeemik Siilivask Üliõpilaste Teadusliku Ühingu ja spordiklubi esimees. 1971–1985 oli ta Tartu Ülikooli ajalookomisjoni esimees ning aastast 1974 Eesti Teadusajaloo ja Teadusfilosoofia Ühenduse esimees, 1991–1993 ja 1999–2001 Teadusajaloo ja Teadusfilosoofia Balti Assotsiatsiooni president ja 1993–1999 asepresident.

Töö kõrval pidas Karl Siilivask au sees ka sportlikke harrastusi. Ta on tegelenud kergejõustiku, tennise ning suusatamisega.

Akadeemik Karl Siilivask suri 18. novembril 2017.

NIMI	Karl Siilivask
TEADUSALA	ajalugu
UURIMISTÖÖ PEASUUNAD	Teadusajalugu ja XX sajandi Eesti ajalugu
VALIMISAEG	30. märts 1977
AKADEEMIA OSAKOND	Humanitaar- ja sotsiaalteaduste osakond
SÜNNIAEG ja –KOHT	20. jaanuar 1927 Veriora vald Võrumaa
PEREKONNASEIS	Abielus, poeg
HARIDUS	1945 Tallinna IX Keskkool 1951 Tartu Ülikooli ajaloo osakond
TEADUSKRAAD	1954 ajalookandidaat, Tartu Ülikooli juures, teema: <i>”Борьба трудящихся Эстонии против империалистической интервенции и буржуазной диктатуры в годы гражданской войны (1918–1920)”</i> 1969 ajaloodoktor, Tartu Ülikooli juures, teema: <i>”Великая Октябрьская социалистическая революция в Эстонии”</i> 1970 professori kutse
TEENISTUSKÄIK	1954–1957 Tartu Ülikooli Nõukogude Liidu ajaloo kateedri vanemõpetaja 1957–1969 dotsent 1969–1974 professor 1962–1974 kateedrijuhataja 1962–1964; 1971–1973 ajaloo- ja keele teaduskonna dekaan 1973–1974 ajalooteaduskonna dekaan 1974–1983 Eesti TA Ajaloo Instituudi direktor 1974–1992 kohakaaslasena Tartu Ülikooli professor 1974–2004 Teadusajaloo ja Teadusfilosoofia Eesti Ühenduse esimees 1984–1992 Eesti TA Ajaloo Instituudi sektorijuhataja 2004–? Teadusajaloo ja Teadusfilosoofia Eesti Ühenduse vanemteadur
TUNNUSTUSED	1970 Eesti NSV riiklik preemia kollektiivi liikmena 1975; 1985 kollektiivi juhina 1982 Tartu Ülikooli juubelimedal 1632–1982 1986 Eesti TA medal 1987 Tartu Ülikooli teenetemedal
TEADUS- ORGANISATSIOONILINE ja -ADMINISTRATIIVNE TEGEVUS	EESTIS: 1952–1955 Tartu Ülikooli Üliõpilaste Teadusliku Ühingu esimees 1958–1963 EKP Tartu Ülikooli Parteikomitee liige 1964–1968 Tartu Ülikooli Spordiklubi esimees 1974–1985 Tartu Ülikooli ajalookomisjoni esimees 1974–2004 Teadusajaloo ja Teadusfilosoofia Eesti Ühenduse esimees 2004–? samas juhatuse liige

samuti paljude nõukogude, komiteede, kolleegiumide ja komisjonide esimees või liige

MUJAL:

1991–1993; 1999–2001 Teadusajaloo ja Teadusfilosoofia Balti Assotsiatsiooni (TTBA) president

1994–1998; 2001–2003 TTBA asepresident

2003–2006 TTBA assamblee juhatuse liige

TEGEVUS TEADUSLIKE
VÄLJAANNETE
TOIMETUSTES

EESTIS:

1960–1977 TÜ NSV Liidu ajaloo kateedri sarja “Eesti NSV ajaloo küsimusi” (ilmus 9 nr-t) algataja ja üksiknumbrite toimetaja

1969–1978 TÜ-s 1. sõjajärgse rahvusvaheliste konverentside ja väljaannete sarja “*Entwicklungsprobleme des Feudalismus und Kapitalismus im Ostseegebiet*” (ilmus 6 kogumikku)

1975–? sarja “Ülikooli ajaloo küsimusi” (seni ilmunud 31 nr-t) algataja ja paljude nr-te toimetaja

1991–2005 “Eesti teaduse biograafilise leksikoni” 1. ja 2. köite peatoimetaja, 3. köite koostaja-toimetaja

MUJAL:

alates 1977 Balti teadusajaloo konverentside meterjalide (a-st 1997 “*Historiae Scientiarum Baltica*”) toimetuskolleegiumi liige ja Eestis ilmunud kogumike toimetaja

JUHENDAMISEL
KAITSTUD
VÄITEKIRJAD

DOKTORITÖÖD (nimi, aasta, töö pealkiri, kus kaitstud):

12 kandidaadiväitekirja

MAGISTRITÖÖD (ainult juhendatute arv): ei ole

BAKALAUREUSETÖÖD (ainult juhendatute arv): ei ole

PUBLIKATSIOONID

TEADUSARTIKLID (üldarv ja eraldi kuni viis viimase kümne aasta olulisimat):

üle 200 teadusartikli

Siilivask, K. Science as a bridge between East and West. Eesti TA Toim. Humanitaar- ja sotsiaalteadused, 1995, 44, 2, 109–122.

Siilivask, K. Europe, science and the Baltic Sea. Euroscientia Forum. October 1997, 1, 3–12.

Siilivask, K. Główne tendencje w dziejach nauki Krajow Nadbaltijckich. Kwartalnik Historii Nayki I Techniki (Warszawa), 1997, 1, 105–117.

Siilivask, K. Socio-political breaks and Estonian science. Mokslas ir istorije. Technologija (Kaunas), 1998, 72–77.

Siilivask, K. Professor Carl Schmidt osast teaduse arengus Tartu Ülikoolis aastail 1846–1892. Teaduse ajaloo lehekülgi Eestist XIII. TÜ, Tartu, 2004, 44–52.

MONOGRAAFIAD (kõik pealkirjad ja ilmumisandmed: koht, aasta, kirjastus)

Siilivask, K. Kapitalismi areng ja kodanlik–demokraatlik rahvuslik liikumine Eestis XIX saj. teisel poolel. Tartu, 1962, 69 lk.

Сийливаск К. ид. Борьба за советскую власть в Прибалтике. Наука, Москва, 1967, 627 lk.

Siilivask, K. Veebruarist oktoobrini 1917. Eesti Raamat, Tallinn, 1972, 499 lk.

Siilivask, K. jt. Revolutsioon, kodusõda ja välisriikide intervensioon Eestis (1917–1920). I. Eesti Raamat, Tallinn, 1977, 364 lk.

Siilivask, K. jt. Revolutsioon, kodusõda ja välisriikide intervensioon Eestis (1917–1920). II. Eesti Raamat, Tallinn, 1982, 567 lk.

Tartu Ülikooli ajalugu kolmes köites 1632–1982 (vastutav toimetaja, II köite koostaja ja üks põhiautoreid, III köite 1. osa koostaja ja üks autoritest). Tallinn, 1982, (kokku 1176 lk).

Kahk, J., Siilivask, K. History of the Estonian SSR. Perioodika, Tallinn, 1979, 184 lk.

Kahk, J., Siilivask, K. History of the Estonian SSR. Perioodika, Tallinn, 1985, 169 lk.

Selirand, J., Siilivask, K. Eesti maast ja rahvast. Muinasajast maailmasõjani. Olion, Tallinn, 1996, 344 lk.

Elango, Õ., Ruusmann, A., Siilivask, K. Eesti maast ja rahvast. Maailmasõjast maailmasõjani. Olion, Tallinn, 1998, 461 lk.

ÕPIKUD (kõik pealkirjad ja ilmumisandmed: koht, aasta, kirjastus)

Siilivask, K. jt. Eesti NSV ajalugu : keskkooli IX–XI klassile. Eesti Riiklik Kirjastus, Tallinn, 1959, 240 lk. (3. tr. 1961, vene k. 1960)

Lõhmus, M., Siilivask, K. Eesti NSV ajaloost. Lisamaterjali IX–XI klassi NSVL ajaloo kursuse juurde. Valgus, Tallinn, 1969, 206 lk. (9. täiend. tr. 1981, vene k. 1970–1982 7 trükki)

Siilivask, K. jt. Eesti NSV ajalugu : kõrgkoolide õpik. I osa. Valgus, Tallinn, 1976, 316 lk. ; II osa. Valgus, Tallinn, 1980, 334 lk.

Siilivask, K. Eesti NSV ajalugu. 2. osa : kõrgkoolide õpik. Valgus, Tallinn, 1980, 344 lk.

Liim, A., Siilivask, K. Eesti NSV ajalugu. Õpik IX–XI klassile. Valgus, Tallinn, 1983, 206 lk. (2. tr. 1988, vene k. 1984)

HOBID

Kehakultuur: kergejõustik, tennis, suusatamine (osalemine ka Tartu–Kääriku suusamaratonil)